

Plán péče na období 2021 - 2030 pro přírodní památku Sovice u Brzáněk



Objednatel	Ústecký kraj Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem IČ: 70892156 Číslo smlouvy: 19/SML2888/SoD/ZPZ
Zhotovitel	Beleco, z.s. Na Zátorce 10 160 00 Praha 6 IČ: 027 15 431 
Autoři	Jiří Koptík
Místo, datum	Praha, 31. 10. 2020

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	4
1.1. Základní identifikační údaje	4
1.2. Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	4
1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma	6
1.5. Překryv s jiným typem ochrany	6
1.6. Kategorie IUCN	6
III - přírodní památka nebo prvek.....	6
1.7. Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2. Hlavní předmět ochrany – současný stav	7
1.8. Cíl ochrany	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1. Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	8
2.1.1. Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2. Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	8
2.1.3. Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	9
2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	9
2.3. Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
2.4. Současný stav chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1. Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	11
2.5. Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup.....	11
2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	12
3. Plán zásahů a opatření.....	13
3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	13
3.1.1. Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání.....	13
3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	13
3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	13
3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu	13

3.4. Návrhy potřebných administrativně správních opatření v území	13
3.5. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	13
3.6. Návrhy na vzdělávací využití území	13
3.7. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany	14
4. Závěrečné údaje	15
4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	15
4.2. Použité podklady a zdroje informací	15
4.3. Plán péče zpracoval	15
Příloha T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich	17
Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území	18
Příloha M2 – Vymezení ZCHÚ na podkladu katastrální mapy	19
Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů	20
Příloha F – Fotodokumentace	21

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1. Základní identifikační údaje

Evidenční číslo	5751
Kategorie ochrany	přírodní památka
Název území	Sovice u Brzáněk
Druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno	nařízení kraje
Orgán, který předpis vydal	Ústecký kraj
Číslo předpisu	17/2012
Datum platnosti předpisu	23. 5. 2012
Datum účinnosti předpisu	14. 8. 2012

1.2. Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

Kraj	Ústecký
Okres	Litoměřice
ORP	Roudnice nad Labem
Obec	Brzánky, Vrbice
KÚ	Brzánky, Vetlá

1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

Číslo KÚ	Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	výměra parcely celková podle KN (m ²)	výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
678732	306/9		ostatní plocha	nepločná půda	3339	1449
678732	306/11		ostatní plocha	nepločná půda	6856	3958
678732	306/17		ostatní plocha	nepločná půda	1136	742
678732	306/28		ostatní plocha	nepločná půda	3068	15
678732	306/59		ostatní plocha	nepločná půda	2105	1773
678732	306/60		ostatní plocha	nepločná půda	973	307
678732	306/61		ostatní plocha	nepločná půda	1877	1601
678732	306/62		ostatní plocha	nepločná půda	1718	1697
Celkem						11542

Poznámka 1: Výměra částí parcel spadajících do ZCHÚ byla vypočtena přesně v GIS s využitím vektorové vrstvy parcelní kresby.

Poznámka 2: Výměra ZCHÚ dle údajů v ÚSOP je 1,1540 ha. Rozdíl oproti výměře získané součtem výměr parcel a částí parcel spadajících do ZCHÚ pouze částečně je bagatelní a nemá vliv na plnění funkcí ZCHÚ.

Ochranné pásmo

Číslo KÚ	Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	výměra parcely celková podle KN (m ²)	výměra parcely v OP (m ²)
678732	463		ostatní plocha	ostatní komunikace	1197	381
678732	306/7		ostatní plocha	neplodná půda	4202	2788
678732	306/9		ostatní plocha	neplodná půda	3339	1811
678732	306/11		ostatní plocha	neplodná půda	6856	2685
678732	306/17		ostatní plocha	neplodná půda	1136	378
678732	306/20		ostatní plocha	neplodná půda	1800	1674
678732	306/28		lesní pozemek		3068	2840
678732	306/29		trvalý travní porost		2175	692
678732	306/39		ostatní plocha	neplodná půda	2437	558
678732	306/43		ostatní plocha	neplodná půda	1518	732
678732	306/59		ostatní plocha	neplodná půda	2105	332
678732	306/60		ostatní plocha	neplodná půda	973	569
678732	306/61		ostatní plocha	neplodná půda	1877	276
678732	306/62		ostatní plocha	neplodná půda	1718	21
678732	306/63		ostatní plocha	neplodná půda	1303	1230
678732	306/64		ostatní plocha	neplodná půda	1880	1624
678732	327/1		ostatní plocha	neplodná půda	947	39
678732	327/2		ostatní plocha	neplodná půda	619	434
785938	897		trvalý travní porost		2100	179
785938	903/1		vinice		52025	7304
785938	919		ostatní plocha	ostatní komunikace	2637	424
Celkem						26971

Poznámka 1: Výměra částí parcel spadajících do OP byla vypočtena přesně v GIS s využitím vektorové vrstvy parcelní kresby.

Poznámka 2: Výměra OP dle údajů v ÚSOP je 2,6067 ha. Rozdíl oproti výměře získané součtem výměr parcel a částí parcel spadajících do ZCHÚ pouze částečně je bagatelní a nemá vliv na plnění funkcí ZCHÚ.

1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky		0,2840		
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybníky nebo nádrže	
			vodní tok	
trvalé travní porosty		0,0871		
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky		0,7304		
ostatní plochy	1,1542	1,5956	neplodná půda	1,1542
			ostatní způsoby využití	0
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	1,1542	2,6971		

1.5. Překryv s jiným typem ochrany

Národní park	-
Chráněná krajinná oblast	-
Jiný typ chráněného území	-
Ptačí oblast	-
Evropsky významná lokalita	CZ0424134 Sovice u Brzáněk

1.6. Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7. Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana přírodního stanoviště: Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*) (T3.4D - širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného), pro které byla vyhlášena evropsky významná lokalita Sovice u Brzáněk

1.7.2. Hlavní předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy:

Ekosystém	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému	Kód předmětu ochrany
Komplex několika typů suchých trávníků na bílé stráni s převahou širokolistých suchých trávníků bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce (T3.4D)	95%	Typický komplex suchých trávníků na bílé stráni s převahou širokolistých suchých trávníků (T3.4D); méně zastoupeny jsou úzkolisté suché trávníky s kavyly (T3.3D) a pěchavové trávníky (T3.2); v současnosti je velká část porostů v různé míře postižena expanzí dřevin v důsledku absence potřebného managementu	a, b

B. druhy:

Druhy nejsou předmětem ochrany ZCHÚ.

1.8. Cíl ochrany

Ekosystém	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
Komplex několika typů suchých trávníků na bílé stráni s převahou širokolistých suchých trávníků bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce (T3.4D)	Prosperující suché trávníky bílých stráni s odpovídající prostorovou strukturou a stabilními populacemi vzácných a ohrožených druhů rostlin	Stabilní nebo rostoucí populace ochranně významných druhů s vazbou na suché trávníky (např. <i>Anthericum liliago</i> , <i>Aster amellus</i> , <i>Coronilla vaginalis</i> , <i>Euphorbia seguieriana</i> subsp. <i>seguieriana</i> , <i>Helianthemum canum</i> , <i>Linum tenuifolium</i> , <i>Stipa pennata</i>), struktura porostu typická pro suché trávníky na bílých stráních

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1. Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1. Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Geologie: Geologické podloží tvoří středoturonské písčité slínovce, svrchnoturonské až koniacké slínovce a vápnité jílovce České křídové pánve. Ve svrchní části lokality jsou uloženy eolické sedimenty spraší.

Geomorfologie: Území je součástí Úštěcké pahorkatiny.

Reliéf: Pahorkatina tvoří sedimentární stupňovinu strukturně denudačních plošin s široce rozevřenými neckovitými údolími stromovité vodní sítě. Reliéf má charakter mírně ukloněných svahů. Samotná lokalita leží na poměrně prudkém svahu s rozsáhlými nátržemi, které obnažují světle zbarvené podloží.

Pedologie: Vůdčím půdním typem jsou pararendziny.

Krajinná charakteristika: Členitá, málo zalesněná pahorkatina při úpatí Českého středohoří s venkovským charakterem osídlení se značným podílem orné půdy, ale i ploch dříve využívaných k pastvě dobytka nebo jako ovocné sady či vinice.

Jedná se převážně o bylinou vegetaci rozvolněných xerothermních trávníků (T3.4) sv. *Bromion erecti* s faciemi křovin na křídových slínovcích tvořících fenomén bílé stráně. Návěje eolické spraše ve vrchních partiích lokality podmiňují také existenci poněkud odlišnější vegetace charakteru kavylových stepí (sv. *Festucion valesiaca*). Výskyt této vegetace je však v rámci lokality pouze marginální. Maloplošně se v lokalitě vyskytují i pěchavové trávníky as. *Helianthemo cani-Seslerietum calcariae*. Společenstva jsou velmi pestrá, což je částečně způsobeno přechody mezi polohami slínovců a spraše. Ze vzácných rostlinných druhů v lokalitě roste: sasanka lesní (*Anemone sylvestris*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), ostřice nízká (*Carex humilis*), o. Michellova (*C. michelii*), čičorka pochvatá (*Coronilla vaginalis*), pryšec sivý pravý (*Euphorbia seguieriana* subsp. *seguieriana*), koulenka prodloužená (*Globularia bisnagarica*), devaterník šedý (*Helianthemum canum*), len tenkolistý (*Linum tenuifolium*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*).

Zdroj: AOPK ČR (2013)

2.1.2. Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Zdroj dat: Salvia, o.s. (2011), NDOP, vlastní pozorování v roce 2020

Údaje o ohrožení a stupni ochrany – použité zkratky: §1, §2, §3 – druhy chráněné dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v kategorii "druhy kriticky ohrožené" (§1) "druhy silně ohrožené" (§2), "druhy ohrožené" (§3), C1, C2, C3, C4a – druhy uvedené v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich et al. 2012) jako kriticky ohrožené (C1), silně ohrožené (C2), ohrožené (C3), vzácnější taxony vyžadující další pozornost (C4a)

Druh	Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Anemone sylvestris</i> sasanka lesní	§3	C2	udávána vzácně (Salvia, o.s. 2011)
<i>Anthericum liliago</i> bělozářka liliovitá	§3	C3	hojně až roztroušeně +- v celé ploše ZCHÚ

<i>Aster amellus</i> hvězdnice chlumní	§3	C3	vzácně až roztroušeně (Salvia, o.s. 2011, NDOP)
<i>Coronilla vaginalis</i> čičorka pochvatá	§2	C2	vzácně až roztroušeně (Salvia, o.s. 2011, NDOP)
<i>Euphorbia seguieriana</i> subsp. seguieriana prýšec sivý		C2	v roce 2020 nalezeny dvě populace, každá o desítkách jedinců; jedna se nachází zhruba uprostřed PP okolo hrany skalního stupně na světlině mezi jedinci <i>Pinus nigra</i> , druhá pak při východním okraji PP na skalním žeburu v podrostu světlého borového lesa (<i>Pinus nigra</i>)
<i>Globularia bisnagarica</i> koulénka prodloužená	§3	C3	ojediněle zaznamenána v horní části svahu ve východní polovině ZCHÚ, minulým plánem péče (Salvia, o.s. 2011) neudávána, chybí záznam i v NDOP
<i>Helianthemum canum</i> devaterník šedý		C2	poměrně hojně +- v celém ZCHÚ vyjma zapojených porostů křovin
<i>Linum flavum</i> len žlutý	§3	C2	velmi vzácně (Salvia o.s. 2011)
<i>Linum tenuifolium</i> len tenkolistý	§3	C3	roztroušeně (Salvia o.s. 2011, NDOP)
<i>Stipa pennata</i> kavyl Ivanův	§3	C3	zejm. v horní části svahů ve východní části ZCHÚ, místy i jinde
<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. bohemica koniklec luční český	§2	C2	v roce 2020 nezaznamenán, aktuální početnost neznámá, záznam v NDOP chybí, udáván Jarošem (2006)

2.1.3. Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

Abiotické disturbanční činitele

- přirozená půdní eroze na strmějších svazích, typická pro tzv. bílé stráně
- periody extrémního sucha v posledních několika letech

Biotické disturbanční činitele

- pastevní a erozní vliv divoké zvěře

2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

Stejně jako jiné lokality tzv. bílých stránek bylo i území přírodní památky Sovice tradičně využíváno jako pastviny. Mapa stabilního katastru zobrazuje území jako kompaktní plochy obecních pastvin (obr. 1). Letecký snímek z 50. let 20. století (obr. 2) zachycuje území rovněž převážně jako bezlesí, avšak v těsném sousedství severovýchodního cípu dnešního ZCHÚ je již patrná skupina stromů, patrně borovice černé, která zde v současnosti vytváří kompaktní vzrostlý porost. Ze snímku lze dále vyčíst, že méně strmé spodní partie svahu převážně v dnešním ochranném pásmu měly zřejmě v minulosti jiné využití, a to buď jako orná půda, sečená louka, vinice nebo jiný management odlišný od pastvy.

Lze předpokládat, že minimálně po celou druhou polovinu 20. století bylo území ponecháno ladem. V roce 2012 byla zřízena přírodní památka Sovice u Brzánek a byl pro ni navržen aktivní management spočívající v odstraňování náletu, seči nebo nejlépe pastvě (Salvia, o.s. 2011). Lokalita však byla pasena pouze 2 roky a soudě podle současného stavu biotopů nyní nejspíš žádná péče vykonávána není.



Obr. 1 – Mapa stabilního katastru. Celá přírodní památka se nachází ve velké ploše obecních pastvin (symbol „GW“) severovýchodně od obce Brzánky. Zdroj: ČÚZK



Obr. 2 Letecký snímek území současné přírodní památky a jejího okolí z 50. let 20. století. Zdroj: ČÚZK

2.3. Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Nejsou

2.4. Současný stav chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1. Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Z hlediska plánování péče je vhodné považovat celé ZCHÚ za jednu funkční plochu, neboť je přehledné, plošně málo rozsáhlé a homogenní z hlediska stanovištních poměrů i cílů managementu. Současný plán péče i SDO území člení do 5 dílčích ploch, toto členění je však dáno pouze současným stavem vegetace a z dlouhodobého hlediska postrádá smysl.

Plocha přírodní památky je v současnosti zhruba z jedné poloviny tvořena otevřenými biotopy, koncentrovanými do střední části území. I ty jsou však zvolna kolonizovány dřevinami (svída, ptačí zob, borovice černá a další). Kompaktnější porosty křovin se nacházejí v jihozápadní části ZCHÚ, i zde jsou však dosud přítomna očka původní travinobylinné vegetace. Celá severovýchodní část ZCHÚ je silně postižena invazí borovice černé, která již místy tvoří kompaktnější skupiny. Prakticky v celé ploše ZCHÚ dochází k erozi půdy a obnažování horninového podkladu, což je důležitý proces spoluutvářející charakteristické stanovištní poměry bílých stráni.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5. Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Přestože je výskyt ochranných významných fenoménů (druhů i biotopů) ZCHÚ spjat s existencí bezlesí, která je přinejmenším z velké části antropicky podmíněná, není dosud zřejmě žádná aktivní péče prováděna. Vzhledem k postupující sukcesní degradaci většiny lokality je pro zachování či posílení jejich biologických hodnot nutné bezodkladně zahájit aktivní management.

Ekosystém:	Komplex několika typů suchých trávníků na bílé stráni s převahou širokolistých suchých trávníků bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce (T3.4D)	
Indikátory cílového stavu	Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Stabilní nebo rostoucí populace ochranných významných druhů s vazbou na suché trávníky (např. <i>Anthericum liliago</i> , <i>Aster amellus</i> , <i>Coronilla vaginalis</i> , <i>Euphorbia seguieriana</i> subsp. <i>seguieriana</i> , <i>Helianthemum canum</i> , <i>Linum tenuifolium</i> , <i>Stipa</i>	stav:	Populace zmíněných druhů jsou dosud relativně početné, řádově minimálně desítky jedinců, u některých druhů řádově více.
	trend vývoje:	Ačkoli se populace typických druhů suchých trávníků zdají být stabilní, vzhledem k setrvalému úbytku otevřených biotopů vlivem spontánní sukcese se nepochybně i ony postupně zmenšují.

pennata)		
Struktura porostu typická pro suché trávníky na bílých stráních		
	stav:	Struktura vegetace na otevřených místech je dosud poměrně uspokojivá, erozní procesy typické pro bílé stráně zde zjevně stále probíhají a v porostu tak existuje dostatek plošek s obnaženým substrátem.
	trend vývoje:	Následkem spontánní sukcese je území postupně kolonizováno neprostupnými houštinami s převahou svídy, což vede k nežádoucím radikálním strukturálním i druhovým změnám ve vegetaci. Nebude-li tento trend korigován aktivním managementem, dojde patrně v řádu několika desítek let k zániku typické travinobylinné vegetace na převážné většině plochy ZCHÚ.

2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany přírody se nepředpokládá.

3. Plán zásahů a opatření

3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1. Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

Rámcová směrnice péče o nelesní ekosystémy

Principy péče o nelesní ekosystémy jsou řešeny v rámci tabulky T1 v příloze.

3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Návrhy zásahů jsou uvedeny v tabulce T1 příloze.

3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Režim využívání ochranného pásma nemá podstatný vliv na předměty ochrany a není nutné jej regulovat.

V případě zajištění stabilní pastvy a zájmu pastevců o větší výměru pasených ploch je případně možné pokusit se o obnovu nelesních biotopů i v ochranném pásmu PP (mimo zemědělsky využívanou část nad hranou svahu). V takovém případě bude nutné nejprve provést radikální odstranění porostů dřevin, ponechat případně jednotlivé kompaktní skupiny křovin a vytvořit strukturně pestrý přechod do navazujících kompaktních křovin, a následně po několik let odstraňovat výmladky, a to i při poměrně intenzivní pastvě a použití herbicidu na zatírání pařízků. Obzvláště obezřetně je třeba přistupovat k likvidaci akátu, který se nachází ve východní části ochranného pásma ve spodních částech svahu. Zde je vhodné nejprve provést pečlivou injektáž herbicidu do kmene a až po odumření stromů porost vykácet. Přeživší jedince je třeba následně zlikvidovat opakovaným vyřezáváním výmladků nebo pastvou. V případě, že management bude omezen pouze na vlastní přírodní památku, není zatím nutné proti akátu zasahovat.

Bezprostředně pro provedení obnovného zásahu je třeba zahájit pastvu v podobném režimu, jako v ZCHÚ.

3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

Navrhuje se průběžně revidovat a dle potřeby obnovovat pruhové značení a nahrazovat poškozené úřední tabule.

3.4. Návrhy potřebných administrativně správních opatření v území

Ochranné pásmo ZCHÚ je možné zmenšit o zemědělsky využívanou část nad hranou svahu v katastrálním území Vetlá, jejíž využívání nemá významný dopad na ZCHÚ a v níž neexistuje potenciál pro obnovu biologicky hodnotných biotopů.

3.5. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Rekreační ani sportovní využívání území není vzhledem k jeho charakteru nutné regulovat.

3.6. Návrhy na vzdělávací využití území

Území může sloužit jako cíl odborných exkurzí, pro vzdělávání širší veřejnosti není vzhledem k horší dostupnosti, povaze terénu a relativní izolovanosti příliš vhodné.

3.7. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany

V případě realizace intenzivnějšího managementu (radikální redukce náletu, pastva) je třeba pečlivě sledovat odpověď společenstva i populací jednotlivých indikačně významných druhů a na základě ní management průběžně ladit. Mimoto je vhodné v obvyklých intervalech opakovat inventarizační průzkumy, zvláště botanické a entomologické.

4. Závěrečné údaje

4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Likvidace nežádoucích dřevin (zejm. křovin)	1 ha	3	250 000 Kč
Extenzivní pastva	1 ha	10	400 000 Kč
Vypalování	0,2 ha	3	10 000 Kč
Náklady celkem (Kč)			660 000 Kč

4.2. Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR (2013): Souhrn doporučených opatření pro EVL Sovice u Brzáněk. AOPK ČR, Praha

Jaroš P. (2006): Optimalizace sítě maloplošných zvláště chráněných území v České republice - Ústecký kraj. - Východočes. Sborn. Přírod. - Pr. a Stud., suppl. 2006: 162-184

Kaplan Z. et al. [eds.] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha

Salvia, o. s. (2011?): Plán péče o přírodní památku Sovice u Brzáněk na období 2012 – 2020. Ms., depon. in: Krajský úřad Ústeckého kraje, Ústí nad Labem

Vlastní terénní šetření provedené dne 21. 5. 2020.

<https://archivnimapy.cuzk.cz>
<http://drusop.nature.cz/>
<http://geoportal.cenia.cz>
<https://kontaminace.cenia.cz/>

<https://mapy.geology.cz/geocr50/>
<http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz>
<http://www.uhul.cz>

4.3. Plán péče zpracoval

Zhotovitel:

Beleco, z.s.
Slezská 125
130 00 Praha 3
IČ: 02715431

Autor:

Jiří Koptík

Doporučená citace:

Koptík J. (2020): Plán péče na období 2021-2030 pro přírodní památku Sovice u Brzáněk. Ms., depon. in: KÚ Ústeckého kraje, Ústí nad Labem

Poznámka: Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

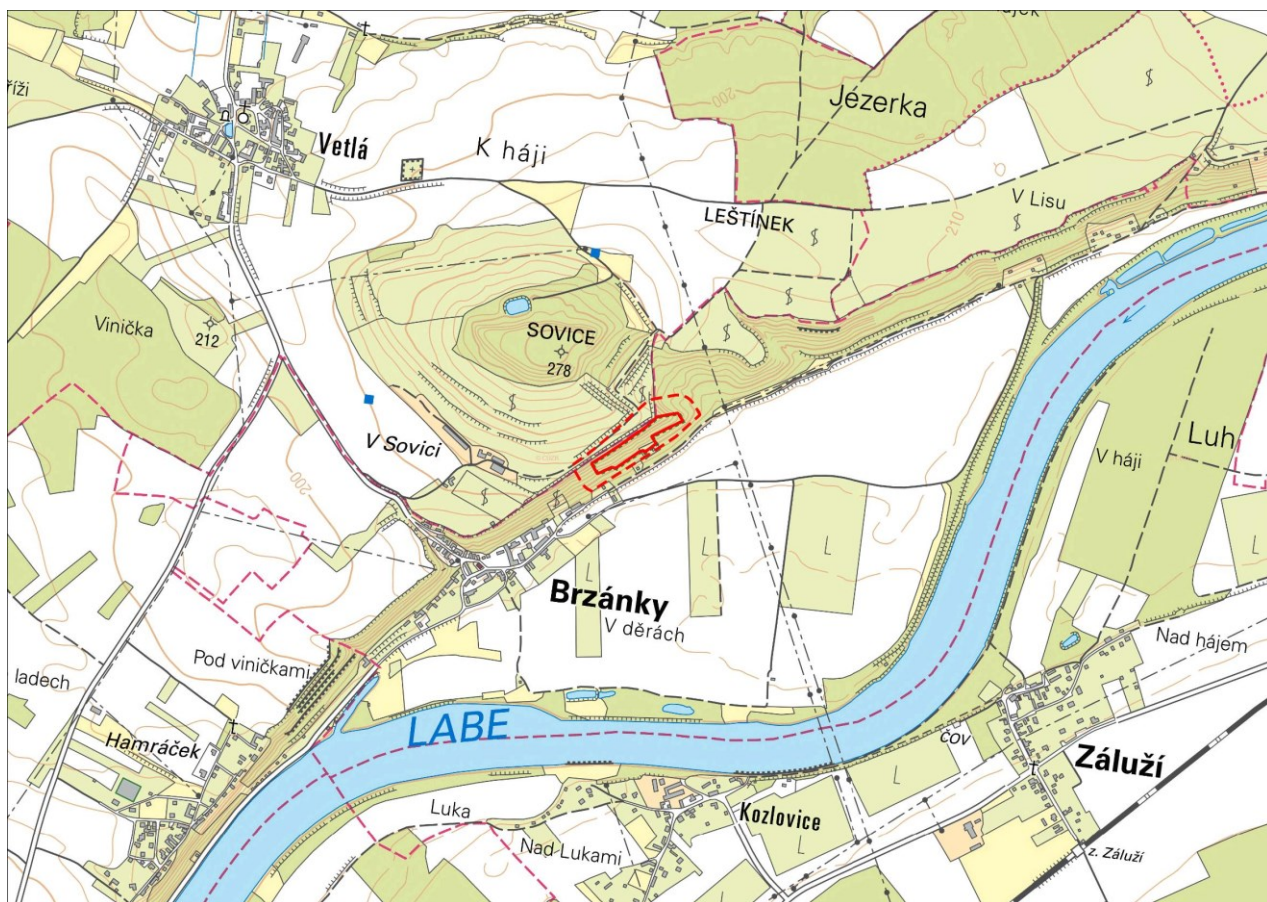
Příloha T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Označení dílčí plochy	Výměra (ha)	Stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	Naléhavost*	Termín provedení	Interval provádění
celé ZCHÚ	1,15	Komplex několika typů suchých trávníků na bílé stráni s převahou širokolistých suchých trávníků bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce (T3.4D), v současnosti silně zarůstající náletovými dřevinami. Dlouhodobý cíl péče: Prosperující suché trávníky bílých strání s odpovídající prostorovou strukturou a stabilními populacemi vzácných a ohrožených druhů rostlin	Odstranění cca 95% dřevin jednorázovým výřezem v mimovegetačním období, případně ve druhé polovině léta a v takovém případě podpořit výřez zatíráním pařízků herbicidem, přednostně ponechávat kompaktní skupiny křovin (nikoli izolované jedince) a solitérně rostoucí stromy, kompletně odstranit borovici černou, vytvořit strukturně pestrý přechod do ochranného pásma, zásah dle potřeby v následujících letech opakovat	1	mimovegetační období nebo VIII. – IX.	jednorázově a následně 1x za cca 2 – 5 let nebo dle potřeby
			Extenzivní pastva, nejlépe kombinovaného stáda ovcí a koz, vypásat postupně po menších segmentech, ponechat každoročně cca 20% plochy nespasených v alespoň dvou oddělených plochách, délku pastevního období (1 – 2 období/rok) a intenzitu pastvy přizpůsobit aktuálnímu chodu počasí v sezóně a z toho plynoucí produkci biomasy, výsledkem by měl být vždy kvalitně spasený porost s přiměřeným množstvím nedopasků, které nebudou dosekávány; termíny pastvy je vhodné každoročně mírně modifikovat; pečlivě sledovat reakci indikačně a ochrannásky nejvýznamnějších druhů (např. <i>Euphorbia seguieriana</i> , <i>Coronilla vaginalis</i> , <i>Helianthemum canum</i>)	1 – 2	V. – X.	alespoň 1x za 3 roky, nejlépe každoročně
			Maloplošné vypalování (bude-li umožněno legislativou), vždy cca 20% plochy v alespoň 3 oddělených plochách	3	XI. – II.	cca 1x za 3 roky

stupně naléhavosti:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný

Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území



Hranice ZCHÚ vyznačeny plnou červenou čarou, hranice ochranného pásma přerušovanou čarou.

Příloha M2 – Vymezení ZCHÚ na podkladu katastrální mapy



Hranice ZCHÚ vyznačeny plnou červenou čarou, hranice ochranného pásma přerušovanou čarou.

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů



Příloha F – Fotodokumentace



Foto 1. Současný stav střední části ZCHÚ. Je patrné, že dřeviny zvolna expandují i do nejexponovanějších partií. (21. 5. 2020)



Foto 2. Populace *Euphorbia seguieriana* (zde spolu s *E. cyparissias*) ve střední části ZCHÚ. (21. 5. 2020)



Foto 3. Ve východní části ZCHÚ silně expanduje borovice černá, která zde místy vytváří již kompaktní, stinné lesíky. Nutné je její radikální potlačení v celé ploše ZCHÚ, a to včetně semenáčů a mladých jedinců. (21. 5. 2020)



Foto 4. Populace *Euphorbia seguieriana* v borovém lese při severovýchodním okraji ZCHÚ. (21. 5. 2020)